Floraväktarna i Skåne Rapporterar

Rapport Floraväktarna 2012

Charlotte Wigermo

Bild 1. Kustgullpudra finns fortfarande rikligt på sin enda lokal i Sverige. Foto: Charlotte Wigermo.

Vi är cirka 50 aktiva floraväktare i Skåne. Under 2012 besöktes 948 lokaler vilket var ca 100 mer än 2011.

I stort sett alla lokaler för CR-arter (Akut hotad) besöks varje år samt ett flertal lokaler för EN (Starkt hotad) och VU arter (Sårbar) regelbundet.

Här följer en kort summering av CR-arterna i Skåne:

- Naverlönn *Acer campestre*, en lokal med ett bestånd på 43 träd.
- Kritsuga *Ajuga genevensis,* två närliggande lokaler. I vägslänten närmast högskolan fanns minst 230 exemplar medan inga plantor kunde återfinnas på den andra lokalen.
- Selleri *Apium graveolens,* I Mölle hittades 21 plantor men adventstorm och hård kyla på barmark i februari har eventuellt slagit ut arten. Alla nu noterade, utom en, är små årsplantor. Bladvassen är röjd runt dessa för att öka överlevnaden. På Flommen vid Skanör hittades 16 ex i blom samt ett hundratals sterila bladrosetter.
- Spädnarv *Arenaria leptoclados,* fem lokaler varav fynd föreligger från två.
- Stinkmålla *Chenopodium vulvaria*, åtta lokaler i Skanör-Falsterbo. Totalt hittades 235 exemplar 2012.
- Kustgullpudra *Chrysosplenium oppositifolium,* en lokal med ett större bestånd.
- Jättefräken *Equisetum telmateia*, en lokal på Ven och två lokaler på fastlandet.
- Svarttåg *Juncus anceps*, tre lokaler varav svarttåg inte är funnen på den ena sedan 2008.
- Vårvial *Lathyrus sphaericus*, två lokaler. 65 exemplar på en lokal, medan vårvial inte är funnen på den andra sedan 2008.
- Strandsötväppling *Melilotus dentatus*, sju lokaler varav två med livskraftiga bestånd och ytterligare två med enstaka ex.

- Sandnörel *Minuartia viscosa*, en lokal under 2000-talet. Inga ex. funna 2012.
- Bäckfräne *Nasturtium microphyllum*, en lokal med 80 exemplar 2012.
- Skuggbräken *Polystichum braunii*, i bäckravinen på Söderåsen noterades 38 exemplar.
- Åkerros *Rosa agrestis*, tre lokaler. På två av dessa finns ca fem buskar vardera medan den sannolikt är utgången på den tredje lokalen.
- Sydäppelros *Rosa micrantha*, fyra lokaler med enstaka buskar på tre av dessa.
- Filtros *Rosa tomentosa*, en lokal med en buske.
- Pyramidbjörnbär *Rubus pyramidalis*, två lokaler på vardera minst 40 m^2.
- Grovtaggigt björnbär (Ystadbjörnbär) *Rubus steracanthos,* på en lokal med ett ökat bestånd.
- Lindbjörnbär *Rubus tiliaster*, fem lokaler med goda bestånd på samtliga.
- Småfrossört *Scutellaria minor*, ett tiotal lokaler i Västra Karup.
- Flikstånds *Senecio erucifolius*, en lokal i Vellinge med ca 1 500 exemplar. En ny lokal i Bromölla med nu två exemplar.
- Ängssilja *Silaum silaus*, en lokal med två plantor.
- Sydmaskros *Taraxacum austrinum*, en lokal med 108 plantor.
- Fältnocka *Tephroseris integrifolia*, åtta lokaler med fynd på sex av dessa. Totalt hittades 1 545 ex. 2012.
- Kärrnocka *Tephroseris palustris*, endast en lokal kvar. Under 2012 fanns där 142 plantor.
- Vitnoppa *Pseudognaphalium luteo-album*, två aktuella lokaler med totalt 60 exemplar.

Floraväktarmöte hölls lördagen den 11 februari där 52 personer deltog.

Floraväktarexkursion den 26 maj på Hammars backar i Ystad kommun.

Specialinventeringar som genomförts under året:

Bild 2. Bäckfräne noterades med 80 exemplar i Fågelsångsdalen 2012. Foto: Åke Svensson.

- Totalinventering har utförts avseende alvarveronika, luddfingerört, saltmålla, piggfrö, kattmynta, granspira, hålnunneört, klubbfibbla, sjötåtel och raggarv.
- Följande arter har vi påbörjat totalinventering av under 2012 och beräknar vara klara 2013 – källfräne, pipstäkra, krypfloka, dansk iris, ryl och småfrossört.

Floraväktarartiklar

I dessa redovisas nuvarande och tidigare förekomster samt trender och vidtagna och planerade åtgärder. Floraväktarartiklar om luktvädd och sandnejlika är under året publicerade i Botaniska Notiser.

Åtgärder

Information och kommunikation med markägare och brukare har högsta prioritet. Arbetet sker om möjligt i samarbete med Länsstyrelsen och kommunerna.

Bild 3. Trots skötselåtgärder kunde inte sandnörel noteras vid Lyngsjö 2012. Foto: Åke Svensson.

- **Ängssilja** – Länsstyrelsen har bränt under våren samt grävt upp små ytor där plantering kan ske. Floraväktare planterade ut småplantor under hösten.

- **Lövedalskärret i Kristianstads kommun** – Efter agerande från Floraväktare har Länsstyrelsen röjt i kärret. Under året noterades åter flugblomster på lokalen.

- **Järstorpskärret i Tomelilla kommun –** Slagit och räfsat enligt skötselplan.

- **Södra Kverrestad** – Kulle med klintsnyltrot, är slagen och räfsad.

- **Zackows mosse** – Projektets syfte i enlighet med Länsstyrelsens Åtagandeplan är att återskapa ett av Skånes finaste rikkärr med bland annat gulyxne. Betning av nötboskap, främst Highland cattle, sker enligt Åtagandeplanen. Floraväktare slåttrar, fagar samt noterar utfall och utvärderar insatt beteshävd med avseende på förekomst av hävdgynnade arter.

- **Kärrnocka –** Planering har skett tillsammans med markägare, Bromölla kommun och Länsstyrelsen att utföra markberedning. Tyvärr kunde åtgärden ej utfördas under 2012 på grund av högt vattenstånd utan har skjutits fram till våren 2013.

- **Fåraps mosse –** Bete som kompletterats med slåtter på senhösten.

- **Luddvårlök** – Information angående skötsel är inskickad till huvuddelen av alla kyrkogårdsförvaltningar.

- **Kungsmarken –** Detta värdefulla område behöver en förbättrad skötselplan. En arbetsgrupp inom Lunds Botaniska Förening har haft regelbunden kontakt med golfklubben samt med Länsstyrelsens handläggare. Dessutom har föreningen i en skrivelse till Länsstyrelsen påpekat behovet av en framtida förbättrad skötselplan.

- **Kåseberga** – En skrivelse är skickad till Länsstyrelsen angående bristande skötsel av de värdefulla sluttningarna.

- **Haväng och Vitemölla strandbackar** – Yttrande angående förslag till skötselplan för det planerade naturreservatet är skickat till Länsstyrelsen.

- **Odling av fröer** – Föreningen har varit engagerad att, i samarbete med Länsstyrelsen, skaffa fram fröer av hotade arter vilka odlats upp via Växtekologen för att få till stånd en bättre populationsbas för några i landskapet hotade arter.

- **Lunds Botaniska Förening** – har genom sin ordförande och floraväktaransvarig haft samrådsmöte med bland annat ansvariga på Länsstyrelsen för Naturskydd och Naturvård. Vid detta möte diskuterades ett stort antal frågor avseende skydd av såväl hotade arter som skötsel av viktiga botaniska lokaler.